

بررسی مقایسه ای نظرات دانشجویان پرستاری در مورد حرفه پرستاری و حرفه ایده آل

در استان گیلان سال ۱۳۷۳

پژوهش از:

طاهره مشعوف

کارشناس ارشد پرستاری داخلی و جراحی و عضو هیئت علمی

دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت

داشتند و اکثر آنان در مورد معیارهای مربوط به حرفه ایده آل نظر موافق داشتند. و بطور کل نظر دانشجویان در مورد معیارهای حرفه پرستاری و حرفه ایده آل تفاوت داشت ($t=21/15$) و پنج معیار در حرفه پرستاری و حرفه ایده آل با هم مشترك بود که شامل: مورد نیاز همیشگی مردم، مهارت عملی، ابتکار و خلاقیت، آزادی عمل، دانش و آگاهی می باشد. براساس یافته ها راه حل های پیشنهادی جهت حفظ و ابقای پرستاران و دانشجویان در حرفه پرستاری در این بررسی گنجانده شده است.

مقدمه:

حرفه پرستاری در میان گروه های تخصصی که در امر بهداشت و درمان فعالیت می نمایند دارای اهمیت خاصی است و پرستار یکی از اعضای کلیدی در گروه مراقبت های بهداشتی است. اولاد^۱ (۱۹۸۹)

چکیده پژوهش:

عدم معرفی پرستاران و دانشجویان پرستاری بعنوان یک پرستار باعث شد که این بررسی انجام گیرد و منظور حفظ و ابقای پرستاران و دانشجویان پرستاری در حرفه پرستاری می باشد تا جامعه کمتر با کمبود کمی و کیفی پرستار مواجه گردد.

هدف از بررسی، مقایسه نظرات مربوط به حرفه پرستاری و حرفه ایده آل و تعیین شباهت ها و تفاوت های بین مشخصات و معیارهای این دو حرفه و ارائه پیشنهادها بر اساس یافته ها بوده است. نمونه مورد مطالعه ۶۰ نفر از دانشجویان دختر سال چهارم رشته پرستاری بود، روش و ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه و آمارهای استنباطی بکار گرفته شده در این پژوهش آزمون t مستقل بود. نتایج نشان داد هیچ کس از دانشجویان پرستاری نسبت به معیارهای مربوط به حرفه پرستاری نظر مخالف نداشته و اکثر آنان نظر بی تفاوت (خنثی) و حتی ۲۱/۶۷ درصد نظر موافق

می نویسد اغلب به توانایی پرستاران برای حل و فصل مشکلات بهداشتی بیماران اشاره می شود و نتایج تحقیقات اسپیتزر^۱ و همکاران در بیمارستان های عمومی بورلینگتون^۲ نشان داد که پرستار ورزیده، مراقبت های اولیه بالینی را به اندازه پزشک خانوادگی برای بیمار فراهم کرده و حتی بیماران برخی از این پرستاران را به پزشکان ترجیح می دهند. زیرا عقیده دارند که آنها هنر ظریف پرستاری را متمم معالجات می کنند.

با وجود نقش اساسی پرستاری در ارتقاء سطح سلامت جامعه این رشته از جاذبه کافی و مطلوب برخوردار نمی باشد. به نظر می رسد که مردم نسبت به حرفه پرستاری ذهنیت خوبی ندارند و پرستاران و دانشجویان پرستاری از معرفی خود به عنوان پرستار اجتناب می نمایند. رابینسون^۳ (۱۹۹۱) می نویسد کمبود پرستار در ایالات متحده امریکا جنبه عمومی به خود گرفته و تهدید کننده است. علاوه بر کاهش داوطلب تعداد افرادی که این حرفه را ترک می نمایند افزایش یافته، ۱۳/۶ درصد پست خالی جهت فارغ التحصیلان پرستاری موجود است و ۷۰-۳۰ درصد ترک خدمت سالیانه در پرستاران به چشم می خورد.

در ایران نیز کمبود کنونی پرستاران شاغل بیشتر از کمبودی است که در سال ۱۳۵۹-۶۱ گزارش شده است. طبق آمار موجود در سال ۱۳۵۹-۶۱ نسبت پرستار به ده هزار جمعیت ۹/۲ درصد بوده و در سال ۷۰-۱۳۶۷ این رقم به ۷/۴ درصد کاهش یافته است (گزارش ۴۱ اجلاس منطقه مدیریتانه شرقی، ۱۳۷۳، ص ۲).

اسماعیلی (۱۳۶۸) می گوید کمبود پرستاران تحصیل کرده و دانشگاهی نه تنها خود باعث بسیاری از مشکلات در زمینه درمان می شود بلکه مانع از اجرای هرگونه راه حل برای تقلیل مشکلات و بهبود کیفیت پرستاری می باشد گزینش تعداد زیادی دانشجویان برای رفع کمبود نیز با انصراف دانشجویان نتیجه

دلخواه را نداده است.

مندزولویز^۴ (۱۹۹۱) می نویسد: فاصله بین نیاز شدید و کمبود پرستار در جامعه مشکل را حادثر نموده است و اگر این مشکل تداوم یافته و اجتماع، پرستاری را بعنوان یک حرفه ایده آل نشناسند. با کاهش بیشتر داوطلب مواجه خواهد شد. بنابراین باید عواملی که در ابقاء فرد در حرفه تأثیر دارند مورد بررسی قرار گیرد.

می و دیگران^۵ (۱۹۹۱) اظهار می دارند، تحقیقات کمی در مورد تصور از پرستاری در مقایسه با حرفه ایده آل انجام گرفته است، برای شناساندن حرفه پرستاری و مقایسه آن با حرفه ایده آل که مورد قبول همگان باشد و پیدا کردن راه حلی که بتوان نظر جامعه را نسبت به این حرفه وسیع تر نمود، نیاز به بررسی های آتی دارد. راه حل های ممکن کدامند؟ بعضی از کارشناسان این مشکل را به تصور منفی پرستاری در اذهان عمومی نسبت می دهند و در اندیشه تدارک راه هایی برای تغییر این تصور می باشند. تحقیقاتی که حرفه پرستاری را با مشخصات یک حرفه ایده آل مقایسه نماید بسیار کم انجام شده است. قبل از شروع یک مبارزه جدی و پرخرج برای تغییر این تصور و ایجاد نگرش مطلوب نسبت به پرستاری ابتدا لازم است تعیین شود، چه مشخصاتی از حرفه پرستاری از نظر دانشجویان رشته پرستاری در سطح پایین قرار دارد، به عبارت دیگر از نظر دانشجویان پرستاری که این رشته را انتخاب کرده اند پرستاری در مقایسه با حرفه ایده آل چه تفاوت ها و کاستی هایی دارد، تا جهت جبران و رفع آن تلاش شود. پژوهشگر بر اساس یافته های پژوهش می تواند پیشنهادات لازم را جهت رفع موانع و مشکلات مربوط به پیشگیری از انصراف از تحصیل دانشجویان این رشته ارائه نماید. اطلاعات بدست آمده از این

1- Spitzer

2- Burlington

3- Robinson

3- Mendez / Louis

4- May

حرفه پرستاری و حرفه ایده آل با پاسخ های مقیاس سه درجه ای نوع لایکرت (بصورت موافقم، نظری ندارم و مخالفم) تنظیم گردید. برای تعیین اعتبار علمی^۲ ابزار گردآوری اطلاعات از روش اعتبار محتوی^۳ استفاده شد و برای تعیین اعتماد علمی (روائی^۴) از شیوه آزمون مجدد^۵ استفاده گردید. بدین ترتیب که پرسشنامه در دو نوبت با فاصله دو هفته بین ۱۰ نفر دانشجویان واجد شرایط کاملاً یکسان با نمونه های مورد پژوهش توزیع شد که بعضی از تعداد نمونه ها حذف گردید. اصلاحات نهایی ابزار گردآوری داده ها با نظر استاد راهنما، مشاور و آمار انجام گرفت.

تعداد نمونه ۶۰ نفر دانشجویان دختر سال چهارم رشته پرستاری و مشغول به تحصیل در دانشکده های پرستاری مامایی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی گیلان در شهرهای رشت، لاهیجان و لنگرود بود که بدلیل کم بودن حجم نمونه از روش سرشماری استفاده گردید.

مراحل جمع آوری اطلاعات بدین ترتیب بود که پس از اخذ معرفی نامه از مراجع ذیربط پژوهشگر شخصاً پرسشنامه را به واحدهای پژوهشی و پس از فرصت لازم برای پاسخگویی توسط پژوهشگر جمع آوری گردید.

این مطالعه یک گروهی و دو متغیری بود. داده ها از نوع کمی، کیفی و مشخصات داده ها مطلق و نسبی بود. در داده های کمی از نوع پیوسته و گسسته و کیفی بر حسب مقیاس سنجش اسمی و رتبه ای بوده است. بخش اول پرسشنامه بصورت جداول توزیع فراوانی مطلق و نسبی و نمودار و در برخی موارد بصورت توزیع میانگین و انحراف معیار نشان داده شد. بخش دوم پرسشنامه از آزمودنیها خواسته شد نظرات خود را

تحقیق موجب صرفه جویی در وقت و سرمایه شده و مقاطع بخصوصی را که نیاز به تغییرات دارند مشخص خواهد کرد. مقصود از انجام پژوهش حاضر تعیین نظرات دانشجویان پرستاری در مورد حرفه پرستاری و حرفه ایده آل و مقایسه این دو بوده است.

اهداف پژوهش:

- ۱- تعیین نظرات دانشجویان پرستاری در مورد حرفه پرستاری.
- ۲- تعیین نظرات دانشجویان پرستاری در مورد حرفه ایده آل.
- ۳- تعیین تفاوت بین نظرات دانشجویان پرستاری در مورد حرفه پرستاری و حرفه ایده آل.
- ۴- ارائه پیشنهادات بر اساس یافته های پژوهش.

سوالات پژوهش:

- ۱- نظر دانشجویان پرستاری در مورد حرفه پرستاری چیست؟
- ۲- نظر دانشجویان پرستاری در مورد حرفه ایده آل چیست؟

فرضیه پژوهش:

نظر دانشجویان سال آخر پرستاری در مورد حرفه پرستاری و حرفه ایده آل تفاوت دارد.

روش بررسی:

این پژوهش یک مطالعه توصیفی مقایسه ای^۱ است. نظرات دانشجویان در مورد معیارها و مشخصات حرفه پرستاری و حرفه ایده آل توصیف و با هم مقایسه شده است. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه بود که در دو بخش و هر یک دارای دو قسمت تنظیم گردید. بخش اول حاوی سوالات مربوط به مشخصات فردی نمونه های پژوهش و سوالات عمومی بصورت پاسخ بسته در نظر گرفته شد و همچنین دو سؤال باز تدوین گردید. بخش دوم سوالات مربوط به مشخصات

- 1- Descriptive comparative study
- 2- Validity
- 3- Content validity
- 4- Reliability
- 5- Test retest

سال سوم پرستاری اکثر آنان بین ۱۷-۱۴ بوده است و سطح تحصیلات والدین اکثر آنان کمتر از دیپلم و اکثر پدران دارای مشاغل آزاد و مادران خانه دار بودند.

یافته ها در ارتباط با اطلاعات عمومی جامعه مورد پژوهش نمایانگر این بود که اکثر دانشجویان پرستاری در فامیل خود پرستار ندارند و در صورت دارا بودن پرستار در خانواده بیشترین درصد مربوط به بستگان درجه ۲ و ۳ آنان می باشد. سابقه بستری شدن در بیمارستان را نداشته ولی اکثر آنان (۷۳/۳۳ درصد) به عیادت دوست و آشنا در بیمارستان رفته بودند و اکثر دانشجویان (۶۸/۳۳ درصد) اظهار داشتند دوست ندارند پرستاری بعنوان حرفه دائمی آنان باشد. دلایل انتخاب رشته پرستاری بر اساس جدول شماره ۱ ملاحظه می شود، اولین دلیل اخذ مدرک دانشگاهی و آخرین دلیل مزایای مالی بوده است.

در مورد هر یک از سوالات در یک مقیاس سه درجه ای (موافقم، نظری ندارم، مخالفم) در ستون مقابل سوالات با علامت ضربدر مشخص نمایند. به منظور سهولت تجزیه و تحلیل و نتیجه گیری امتیازات کل از ۵- تا ۱۵ برابر، مخالف، از ۵+ تا ۵- برابر، بی نظر، و از ۱۵+ تا ۵+ برابر، موافق رده بندی گردید. آمارهای استنباطی بکار گرفته شده در این پژوهش آزمون t مستقل^۱ بوده است.

یافته ها:

نتایج یافته ها در ارتباط با مشخصات فردی، جامعه مورد پژوهش، نمایانگر این بود که: اکثر دانشجویان پرستاری در گروه سنی ۲۶-۲۲ ساله بوده و در گیلان متولد شده (۶۶/۷۶ درصد) و در شهر سکونت داشتند (۳۳/۹۳ درصد). سطح معدل سال آخر دبیرستان و

جدول شماره (۱): دلایل انتخاب رشته پرستاری بترتیب اولویت

دانشجویان						واحد مورد پژوهش
جمع		خیر		بلی		نظرات
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	دلایل انتخاب پرستاری
۱۰۰	۶۰	۴۳/۳۳	۲۶	۵۶/۶۷	۳۴	۱- اخذ مدرک دانشگاهی
۱۰۰	۶۰	۵۶/۶۷	۳۴	۴۳/۳۳	۲۶	۲- پذیرفته نشدن در سایر رشته ها
۱۰۰	۶۰	۵۸/۳۳	۳۵	۴۱/۶۷	۲۵	۳- امکان خدمت
۱۰۰	۶۰	۶۸/۳۳	۴۱	۳۱/۶۷	۱۹	۴- امکان پیشرفت
۱۰۰	۶۰	۸۵/۰۰	۵۱	۱۵/۰۰	۹	۵- کار خوشایند
۱۰۰	۶۰	۹۱/۶۷	۵۵	۸/۳۳	۵	۶- کسب قدرت
۱۰۰	۶۰	۹۵/۰۰	۵۷	۵/۰۰	۳	۷- تبلیغ رسانه ها
۱۰۰	۶۰	۹۵/۰۰	۵۷	۵/۰۰	۳	۸- درآمد کافی

1. T- test.

ملاحظه می شود نقش وکیل (مدافع حقوق بیمار) که یکی از نقش های گسترده جدید پرستاری است در اقلیت قرار دارد یافته ها در ارتباط با عواملی که موجب جذب دانش آموزان به رشته پرستاری می شود در جدول شماره ۲ نشان داده شده است. اولین عامل ایفای نقش واقعی پرستار تحصیل کرده و آخرین عامل، تصمیم به پیشرفت و درآمد کافی بوده است.

یافته ها در ارتباط با سوال «آیا پرستاران فقط در بیمارستان کار می کنند» نشان دهنده این بود که پرستاران فقط در بیمارستان کار نمی کنند. سایر وظایف پرستاران از نظر آنان به ترتیب اولویت، بعنوان یک مدیر (رئیس) ۳۸/۹۰ درصد هماهنگ کننده درمان ۵۴/۸۶ درصد، بعنوان مشاور ۹۳/۷۶ درصد، بعنوان معلم ۹۳/۷۶ درصد و بعنوان مدافع حقوق بیمار ۴۶/۱۳ درصد بوده است. همان طور که

جدول شماره (۲): عوامل جذب دانش آموزان به حرفه پرستاری

نظرات دانشجویان		بلی		خیر		جمع
عوامل جذب دانش آموزان به حرفه پرستاری	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۱- ایفای نقش واقعی پرستار تحصیل کرده	۲۶	۴۳/۳۳	۳۴	۵۶/۶۷	۶۰	۱۰۰
۲- پذیرفته شدن در سایر رشته های پرستاری	۱۸	۳۰/۳۰	۴۲	۷۰/۷۰	۶۰	۱۰۰
۳- اخذ مدرک ۱-۲ ماهه شانسی با شریک	۱۶	۲۶/۶۷	۴۴	۷۳/۳۳	۶۰	۱۰۰
۴- حسن نودوستی (خدمت به مردم)	۹	۱۵/۰۰	۵۱	۸۵/۰۰	۶۰	۱۰۰
۵- علاقه به حرفه	۸	۱۳/۳۳	۵۲	۸۶/۶۷	۶۰	۱۰۰
۶- ارتقاء ارزش اجتماعی حرفه	۴	۶/۶۷	۵۶	۹۳/۳۳	۶۰	۱۰۰
۷- درآمد کافی	۲	۳/۳۳	۵۸	۹۶/۶۷	۶۰	۱۰۰
۸- تصمیم به پیشرفت	۱	۲/۶۷	۵۹	۹۸/۳۳	۶۰	۱۰۰

یافته ها در ارتباط با دومین سوال باز عواملی که موجب تداوم کار پرستار در حرفه پرستاری می شود. بر اساس جدول شماره ۳ ملاحظه می شود. اهمیت

دادن به دانش و مهارت پرستاری و تقسیم کار تیم پرستاری در اولویت قرار دارد.

جدول شماره (۳): عوامل ابقای پرستار در حرفه پرستاری

نظرات دانشجویان		بلی		خیر		جمع
عوامل ابقای پرستار در حرفه پرستاری	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	تعداد
۱- اهمیت دادن به دانش و مهارت پرستاری	۲۸	۴۶/۶۶	۳۲	۵۳/۳۴	۶۰	۱۰۰
۲- تقسیم کار تیم پرستاری	۲۳	۳۸/۳۴	۳۷	۶۱/۶۶	۶۰	۱۰۰
۳- علاقه به حرفه	۱۲	۲۰/۰۰	۴۸	۸۰/۰۰	۶۰	۱۰۰
۴- رضایت معنوی	۱۰	۱۶/۶۷	۵۰	۸۳/۳۳	۶۰	۱۰۰
۵- امکانات مادی و رفاهی	۱۰	۱۶/۶۷	۵۰	۸۳/۳۳	۶۰	۱۰۰
۶- ارتقاء ارزش اجتماعی	۸	۱۳/۳۴	۵۲	۸۶/۶۶	۶۰	۱۰۰
۷- ارتقاء استقلال کاری	۳	۵/۰۰	۵۷	۹۵/۰۰	۶۰	۱۰۰
۸- دادن نام مناسب	۲	۳/۳۴	۵۸	۹۶/۶۶	۶۰	۱۰۰
۹- اجبار بخاطر تورم زندگی	۲	۳/۳۴	۵۸	۹۶/۶۶	۶۰	۱۰۰
۱۰- برقراری شیفت مناسب	۱	۱/۶۷	۵۹	۹۸/۳۳	۶۰	۱۰۰
۱۱- احساس مسئولیت و متعهد بودن	۱	۱/۶۷	۵۹	۹۸/۳۳	۶۰	۱۰۰

نتایج تحقیقی می و همکاران (۱۹۹۱) نشان داد معیارهایی که در حرفه پرستاری بیشتر مشاهده می شود شامل: در فکر مردم بودن، سخت کار کردن، مهارت عملی، پر مشغله بودن، کار با تکنولوژی پیشرفته است (ص ۳۰).

نتایج یافته ها در ارتباط با نظرات دانشجویان در مورد مشخصات و معیارهای حرفه ایده آل بر اساس جدول شماره ۴ مشاهده می شود. کلیه معیارهای مربوط به حرفه ایده آل از نظر دانشجویان با میانگین بیش از ۰/۸۰ مورد قبول آنان است.

نتایج یافته ها در ارتباط با نظرات دانشجویان در مورد مشخصات و معیارهای حرفه پرستاری نمایانگر این بود که: ۷ معیار مربوط به حرفه پرستاری میانگین بیش از ۰/۵۰ را دارد یعنی دانشجویان پرستاری حرفه خود را حرفه ای می دانند که مورد نیاز همیشگی مردم است. به مهارت عملی و دانش و آگاهی نیاز دارد. حل مشکلات در آن به ابتکار و خلاقیت پرستاران نیاز دارد، و پرستار می تواند بعنوان عضو هیئت علمی در دانشگاه تدریس نماید. کار پرستاری خسته کننده است و پرستاران برای کار در آن به وسایل تکنولوژی پیشرفته تخصصی نیاز دارند.

جدول شماره (۴): سوالات مربوط به حرفه ایده آل

انحراف معیار (S)	میانگین (X)	جمع		نظرات دانشجویان
		درصد	تعداد	
۰/۱۲	۰/۹۸	۱۰۰	۶۰	۱- امکان پیشرفته و ادامه تحصیل وجود داشته باشد
۰/۲۱	۰/۹۵	۱۰۰	۶۰	۲- از حقوق و مزایای خوبی برخوردار باشد
۰/۳۶	۰/۹۳	۱۰۰	۶۰	۳- کار در آن خوشایند باشد
۰/۳۱	۰/۹۳	۱۰۰	۶۰	۴- همیشه مورد نیاز اجتماع باشد
۰/۳۱	۰/۹۳	۱۰۰	۶۰	۵- از مهارت عملی برخوردار باشد
۰/۳۶	۰/۹۳	۱۰۰	۶۰	۶- ثبات شغلی داشته باشد
۰/۳۸	۰/۹۱	۱۰۰	۶۰	۷- از دانش و آگاهی زیاد برخوردار باشد
۰/۳۳	۰/۹۱	۱۰۰	۶۰	۸- از قدرت رهبری و مدیریت برخوردار باشد
۰/۴۳	۰/۹۰	۱۰۰	۶۰	۹- موقعیت اجتماعی خوبی به همراه داشته باشد
۰/۳۹	۰/۹۰	۱۰۰	۶۰	۱۰- ابتکار و خلاقیت برای مشکلات فراهم سازد
۰/۳۹	۰/۹۰	۱۰۰	۶۰	۱۱- تصمیم گیری در باره نوع کار و ایام اشتغال را در بر داشته باشد
۰/۴۵	۰/۸۸	۱۰۰	۶۰	۱۲- در انجام کار آزادی عمل وجود داشته باشد
۰/۴۱	۰/۸۸	۱۰۰	۶۰	۱۳- امکان تدریس در سطوح عالی دانشگاهی را داشته باشد
۰/۴۴	۰/۸۵	۱۰۰	۶۰	۱۴- با تحقیق سر و کار داشته باشد
۰/۵۳	۰/۸۱	۱۰۰	۶۰	۱۵- با تکنولوژی پیشرفته سر و کار داشته باشد

تحقیق، پیشرفت، کار خوشایند، امکان تدریس) اختلاف معنی دار وجود دارد و پنج معیار در حرفه پرستاری و حرفه ایده آل با هم مشترک است که شامل: مورد نیاز همیشگی مردم، مهارت عملی، ابتکار و خلاقیت، آزادی عمل، دانش و آگاهی می باشد.

برای تعیین تفاوت بین مشخصات حرفه پرستاری و حرفه ایده آل از نظر دانشجویان براساس جدول شماره چهار ملاحظه می شود به ترتیب بین تعدادی از معیارها (شامل: حقوق و مزایا، احترام اجتماعی، قدرت تصمیم گیری، ثبات شغلی، قدرت رهبری، سروکار داشتن با تکنولوژی پیشرفته تخصصی، امکان

جدول شماره (۵): مقایسه میانگین نظرات دانشجویان پرستاری

در دانشکده های پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی در مورد معیارهای مربوط به حرفه پرستاری و حرفه ایده آل (به ترتیب بیشترین اختلاف) در استان گیلان سال ۱۳۷۳

نوع حرفه	پرستاری		ایده آل		t	N	توضیحات
	میانگین	انحراف	میانگین	انحراف			
	معیار	معیار	معیار	معیار			
۱- حقوق و مزایا	۰۰/۹۰	۰/۳۵	۰/۹۵	۰/۲۱	۳۶/۷۰	۶۰	$d.f=118$ = درجه آزادی $p < 0/001$ اختلاف معنی دار است
۲- احترام اجتماعی	۰۰/۸۵	۰/۴۸	۰/۹۰	۰/۴۳	۲۱/۶۰	۶۰	$p < 0/001$ اختلاف معنی دار است
۳- قدرت تصمیم گیری	۰۰/۸۰	۰/۵۴	۰/۹۰	۰/۳۹	۲۰/۰۹	۶۰	$p < 0/001$ اختلاف معنی دار است
۴- ثبات شغلی	۰۰/۴۳	۰/۷۶	۰/۹۳	۰/۳۶	۱۲/۸۰	۶۰	$p < 0/001$ اختلاف معنی دار است
۵- قدرت رهبری	۰۰/۴۵	۰/۸۵	۰/۹۱	۰/۳۳	۱۱/۸۰	۶۰	$p < 0/001$ اختلاف معنی دار است
۶- تکنولوژی پیشرفته	۰۰/۵۵	۰/۷۴	۰/۸۱	۰/۵۳	۱۱/۸۰	۶۰	$p < 0/001$ اختلاف معنی دار است
۷- امکان تحقیق	۰/۰۳	۰/۹۱	۰/۸۵	۰/۴۴	۶/۴۱	۶۰	$p < 0/001$ اختلاف معنی دار است
۸- امکان پیشرفت	۰/۳۳	۰/۸۵	۰/۹۸	۰/۱۲	۶/۰۱	۶۰	$p < 0/001$ اختلاف معنی دار است
۹- کار خوشایند	۰/۶۱	۰/۷۱	۰/۹۳	۰/۳۶	۳/۱۷	۶۰	$p < 0/001$ اختلاف معنی دار است
۱۰- امکان تدریس	۰/۶۳	۰/۷۱	۰/۸۸	۰/۴۱	۲/۴۳	۶۰	$p < 0/01$ اختلاف معنی دار است
۱۱- مورد نیاز همیشگی مردم	۱/۰۰	۰/۰۰	۰/۹۳	۰/۳۱	۱/۸۵	۶۰	اختلاف معنی دار نیست
۱۲- مهارت عملی	۱/۰۰	۰/۰۰	۰/۹۳	۰/۳۱	۱/۸۵	۶۰	اختلاف معنی دار نیست
۱۳- ابتکار و خلاقیت	۰/۷۸	۰/۵۵	۰/۹۰	۰/۳۹	۱/۴۱	۶۰	اختلاف معنی دار نیست
۱۴- آزادی عمل	۰/۸۰	۰/۵۴	۰/۸۸	۰/۴۵	۰/۹۰	۶۰	اختلاف معنی دار نیست
۱۵- دانش و آگاهی	۰/۹۳	۰/۳۱	۰/۹۱	۰/۳۸	۰/۳۲	۶۰	اختلاف معنی دار نیست

بحث

در این قسمت یافته های پژوهش در رابطه با فرضیه و سوال های پژوهش مورد بحث و بررسی قرار می گیرد.

در پاسخ به سوال اول پژوهش نظرات دانشجویان پرستاری نسبت به حرفه پرستاری چیست؟ یافته ها نمایانگر این بود اکثریت دانشجویان ۷۸/۳۳ درصد نسبت به معیارهای مربوط به حرفه پرستاری با میانگین $X=2/15$ و انحراف معیار $S=3/03$ بی نظر بوده و عبارتی نظر بی تفاوت (خشی) داشتند.

در پاسخ به سوال دوم پژوهش نظرات دانشجویان پرستاری نسبت به حرفه ایده آل چیست؟ یافته ها نشان داد (جدول شماره ۶) اکثریت دانشجویان (۹۸/۳۳) درصد نسبت به معیارهای مربوط به حرفه ایده آل با میانگین $X=13/65$ و انحراف معیار $S=3/01$ نظر موافق داشتند.

برای مقایسه میانگین امتیاز در مورد مشخصات دو حرفه (پرستاری و ایده آل) آزمون t انجام گرفت نتایج یافته ها نشان داد که اختلاف این دو میانگین با $(t=21/15)$ و $99/9$ درصد اطمینان از نظر آماری معنی دار بوده و فرضیه پژوهش تأیید می شود. به عبارت دیگر نظر دانشجویان سال آخر پرستاری در مورد حرفه پرستاری و حرفه ایده آل تفاوت دارد. بطور خلاصه: با توجه به اینکه هیچیک از دانشجویان پرستاری در مورد مشخصات و معیارهای مربوط به حرفه پرستاری نظر مخالف نداشتند و حتی $21/67$ درصد نظر موافق داشتند و برخی از معیارهای مربوط به مشخصات دو حرفه (پرستاری و ایده آل) با هم مشترك بود. لذا می توان با توجه به یافته های این پژوهش با برنامه های خاص آموزشی در مورد ابقای دانشجوی پرستاری در حرفه انتخابی او کوشید و نظرات آنان را در مورد معیارهای مربوط به حرفه پرستاری مثبت تر نمود.

جدول شماره (۶): توزیع فراوانی مطلق و نسبی مقایسه میانگین نظرات دانشجویان پرستاری

در دانشکده های پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی

در مورد معیارهای مربوط به حرفه پرستاری و حرفه ایده آل در استان گیلان ۱۳۷۳

نوع حرفه		پرستاری		ایده آل	
نظرات	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
مخالف	-	-	-	-	-
بی نظر	۴۷	۷۸/۳۳	۱	۱/۶۷	
موافق	۱۳	۲۱/۶۷	۵۹	۹۸/۳۳	
جمع	۶۰	۱۰۰	۶۰	۱۰۰	
میانگین		۲-/۱۵		۱۳-/۶۵	
شان می انحراف معیار شاخص قد به سن، د ۳۰/۴۳ کودکان، نفر تا دوازده ۳۰/۱۰ شهری و رو نی داری وجود دارد که بیشتر میزان (۸/۷۲) X^2 تفاوت ۱۲/۲۱ بدو تولد و کمترین میزا مکی است. مقایسه $d.f=118$ $\alpha=0/05$ $p<0/001$					

توصیه و پیشنهادات:

بر اساس یافته های پژوهش باید به خصوصیات مشترک بین حرفه پرستاری و حرفه ایده آل اهمیت بیشتری داده شود. پرستاری باید بعنوان یک حرفه دقیق همراه با دانش و آگاهی و مهارت و ابتکار و خلاقیت افراد خود که مرتباً در حال ارائه خدمت به مردم است مورد تأیید و تقویت قرار گیرد. فقط اهمیت دادن به خصوصیات معنوی، علاقه و توانایی کمک به مردم برای جذب افراد و تداوم کار پرستار در این حرفه کافی نیست.

مسئولین آموزش پرستاری در برنامه ریزی های بالینی دانشجویان باید با تقسیم کار و دادن شرح وظیفه به دانشجویان پرستاری در مقاطع مختلف تحصیلی کار بالینی و با در نظر گرفتن کلیه نقش های پرستار تحصیل کرده (مراقبتی، درمانی، حمایتی، هماهنگی، بازتوانی، خصوصاً آموزشی، تصمیم گیری در مواقع مقتضی، رهبری و پژوهشی) تحت نظارت مربی به مرحله اجرا درآورده تا نقش های گسترده و وسیع پرستاران تحصیل کرده ابتدا در آموزش و دوران تحصیل تمرین و تکرار شود سپس در آینده تداوم باید و در جامعه نوین نقش های اساسی پرستاران در کنار نقش مراقبتی مشخص گردد.

توصیه به پرستاران این است که با ایفای نقش های واقعی خود و بکارگیری مهارت های کسب شده در تمام حیطه ها در بالین بیمار سعی در اجرای اصول صحیح مراقبت از بیمار و شناساندن این حرفه به افراد اعم از کادر درمان و ... نمایند.

مدیران پرستاری برای جلوگیری از کمبود پرستار از نظر کمی و کیفی که مشکل اصلی سیستم خدمات بهداشتی درمانی است باید: استقلال عمل و تصمیم گیری پرستاران را بصورت برجسته تری به جلوه درآورند و پرستاران مجرب و تحصیل کرده را مورد حمایت و تشویق قرار دهند.

از نظر تبلیغات، پرستاران باید در موقعیتهایی به تصویر درآیند که نشاندنده کار سخت تنها با استفاده از

قدرت جسمی نباشد. بلکه، استقلال در اتخاذ تصمیم، قدرت رهبری و مدیریت، ابتکار و خلاقیت و استفاده از دانش و مهارت و معلومات هم در آن متمرکز باشد.

منابع:

- ۱- اسماعیلی، روانبخش. علل کمی جاذبه پرستاری در بین رشته های دانشگاهی و ریشه های انصراف دانشجویان این رشته، سمینار احیاء ارزشهای علمی و معنوی پرستاری (دانشگاه علوم پزشکی تبریز و سازمان منطقه ای بهداشت درمان آذربایجان شرقی، دانشکده پرستاری و مامایی بخش رازی) تبریز: ۱۴-۱۳ آذرماه ۱۳۶۸.
- ۲- سازمان جهانی بهداشت منطقه مدیترانه شرقی، گزارش ۴۱ اجلاس منطقه بحرین، منامه، ۱۳۷۳.
- 1) May, frederick E. and etal. "Public Values and Beliefs Toward Nursing as a Career." Journal of Nursing Education. september vol, 1 1991, pp: 303-31.
- 2) Mendez, Diana and louis, Margaret. "College Students Image of Nursing as a Career Choice". Journal of Nursing Education. sept. vol, 30 No,1 1991, pp: 311-319.
- 3) Olade, Rosaline A. "Perception of Nurses in Expanded Role". Int. J. Nurs. Stud. vol, 26, No,1. 1989. pp: 15-25.
- 4) Robinson, Sharon E. and etal. "Nurse burn out: Work Related and demogaphic factors as culprits". Research in Nursing and Health. 14, 1991, pp: 223-228.
- 5) Kersten, Joanne. and etal. "Motivating factors in a students Choice of nursing as a career". Journal of Nursing Education. January, vol. 30 No,1, 1991. pp: 30-33.
- 6) Kohler, patricia A and Edwards, Tonya A. "High school students' perceptions of nursing as a career choice. Journal of Nursing Education. January, vol,29, No 1, 1990. pp: 26-30.
- 7) Grossman, Divina. and etal. "High school students perceptions of Nursing as a career: A pilot study". Journal of Nursing Education. Januray. vol,28, No,1. 1989. pp: 18-21.